

Міністерство освіти і науки України
Хмельницька обласна державна адміністрація
Хмельницька обласна рада
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Факультет дошкільної освіти
Кафедра дошкільної педагогіки, психології та фахових методик

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Матеріали

*Міжнародної (заочної) науково-практичної конференції
26-27 вересня 2016 року*

Забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в процесі використання сучасних технологій

УДК 371.134/373.21:005.342(063)

ББК 74.489.81,215.1

3 12

Рекомендовано до друку рішенням кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (протокол №3 від 17 жовтня 2016 року)

Рецензенти:

Беленька Ганна Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти (Київський університет імені Бориса Грінченка)

Дичківська Ілона Миколаївна – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Т. І. Поніманської (Рівненський державний гуманітарний університет)

Коновальчук Іван Іванович – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри дошкільної освіти і педагогічних інновацій (Житомирський державний університет імені Івана Франка)

3 12 Забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в процесі використання сучасних технологій: збірник матеріалів Міжнародної (заочної) науково-практичної конференції (Хмельницький, 26-27 вересня 2016 року) / Хмельницька обласна рада, Хмельницька обласна державна адміністрація, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. – Хмельницький : ХГПА, 2016. – 315 с.

Матеріали конференції включають статті відомих учених, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, здобувачів, практичних працівників України та країн ближнього зарубіжжя, в яких розкриваються проблеми професійної підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку, відображені сучасні підходи до забезпечення управління якістю дошкільної освіти, розкрито особливості використання інноваційних педагогічних технологій у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти, теоретичні аспекти підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти до впровадження здоров'язберезувальних технологій, практичні сторони реалізації гендерного підходу в навчальному процесі ВНЗ, а також основні напрями формування професійної готовності майбутніх фахівців дошкільної освіти до роботи в інклюзивних закладах та групах.

Редакційна колегія: голова – **Шоробура І.М.**, ректор ХГПА, заслужений діяч науки і техніки України, дійсний член Академії наук вищої школи України, д.пед.н., професор; заступники – **Пісоцька Л.С.**, декан факультету дошкільної освіти ХГПА, к.пед.н., доцент; **Зданевич Л.В.**, завідувач кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик ХГПА, д.пед.н., професор; члени редколегії – **Гончар Н.П.**, к.пед.н., доцент кафедри; **Машкіна Л.А.**, к.пед.н., доцент; **Онофрійчук Л.О.**, к.пед.н., доцент; **Розгон В.В.**, к.пед.н., доцент кафедри; **Савченко М.С.**, к.пед.н., доцент; **Сас О.О.**, к.пед.н., доцент; **Мисик О.С.**, викладач кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик, **Миськова Н.М.**, викладач кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик.

За достовірність фактів, дат, назв, посилань, літературні джерела тощо відповідальність несуть автори матеріалів

© Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, 2016

© Факультет дошкільної освіти, 2016

© Кафедра дошкільної педагогіки, психології та фахових методик, 2016

ЗМІСТ

Абрамович Г.М., Лисенко Є.М., Софіян Л.Г. Формування толерантності в контексті розвитку особистості дошкільника	3
Авраменко О.О. Різновікова взаємодія дітей дошкільного віку як фактор їхньої соціалізації	10
Алешко В.Ф. Організація експериментальної та пошуково-дослідницької діяльності дітей дошкільного віку в процесі формування екологічних знань	15
Андрущенко Н.В. Здоров'я як психолого-педагогічна категорія	22
Баласєва К.С. Підготовка майбутніх вихователів до застосування інноваційних технологій у професійній діяльності в практиці педагогічної науки	28
Бертош А.В., Кондратюк С.В. Формирование у детей раннего возраста представлений о сенсорных признаках в процессе ознакомления с предметным миром	33
Бродовська А.М. Використання інноваційних підходів в процесі ознайомлення з природою дітей старшого дошкільного віку у підготовці бакалаврів дошкільної освіти	37
Бурбела Л.Б. Забезпечення науково-методичного супроводу впровадження освіти для сталого розвитку в практику роботи дошкільного закладу	42
Васильєва О.К. Использование индивидуально-дифференцированной технологии обучения будущих педагогов дошкольного образования	54
Волчек Р.Н., Захарченя Н.Ф. Методические особенности формирования основ безопасной жизнедеятельности у детей старшего дошкольного возраста	60
Гнатківська О.М. Проблеми підготовки майбутніх вихователів до математичного розвитку дошкільників	64
Гончар Н.П. Організація самокерованого навчання в процесі фахової підготовки майбутніх вихователів засобами інтерактивних технологій	69
Гринько В.І. Використання нетрадиційних технік зображувальної діяльності в освітньому процесі дошкільного навчального закладу	75

Волчек Роман Николаевич,

студент 5 курса, УО

«Барановичский государственный университет», Беларусь

Научный руководитель

Захарченя Наталья Федоровна,

старший преподаватель кафедры

дошкольного образования и

технологий, УО «Барановичский

государственный университет»,

Беларусь

МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ОСНОВ БЕЗОПАСНОЙ ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТИ У ДЕТЕЙ СТАРШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА

Задача дошкольного учреждения – познакомить детей с нормами безопасного поведения, дать ребенку нужные для этого представления и сформировать соответствующие умения с учетом возраста. Как отмечала Т.В. Загвоздкина: «Накопление знаний и представлений без соответствующего руководства взрослых идет бессистемно, поверхностно, ошибочно, болезненно» [2, с. 6].

Реализуя программные задачи раздела «Безопасность жизнедеятельности» необходимо помнить, залогом успеха совместных усилий взрослого и ребенка является построение работы согласно деятельностному подходу, то есть с учетом принципа развития психики ребенка в деятельности. «Чтобы добиться максимального образовательного эффекта, в педагогический процесс должны быть включены все виды деятельности (игровая, общение, познавательно-практическая, художественная, элементарно-трудовая и учебная) при условии приоритетного значения ведущего вида деятельности [6, с. 244].

На занятиях детям можно предлагать рабочие тетради с красочными иллюстрациями, с разрезным материалом, с картинками для раскрашивания – все в совокупности предполагает систему развивающих заданий для ребенка и руководством для взрослого. Содержание рабочих тетрадей к

программе Р.Б.Стеркиной «Основы безопасности детей дошкольного возраста направлено на формирование у детей знаний об осторожном обращении с предметами и правильном поведении при контактах с незнакомыми людьми, поведении в природе, во дворе, на улице, в общественном транспорте [1].

Эффективным способом воздействия на детей является художественное слово. Оно активизирует детскую память, внимание, представления и воображение. Художественные произведения можно использовать на разных этапах формирования представлений о безопасном поведении в соответствии с определенными педагогическими задачами. С различными явлениями и ситуациями дошкольники знакомятся благодаря загадкам, пословицам, сказкам рассказам, поговоркам: «Спичку не тронь – в спичке огонь», «Кто огня не бережется, тот скоро обожжется» и т.д. В содержании занятий желательно использовать стихи и стихотворные строки, сказочные и игровые сюжеты и персонажи, например: Доктора Айболита, Простуду, Мойдодыра, Неболейку и т.д.[6]. Они помогают разнообразить виды детской деятельности, более выразительно и образно представить необходимую информацию, использовать разнообразные методы и приемы.

Старшие дошкольники способны анализировать поступки сказочных героев, что дает возможность анализировать поведение других людей, а затем и собственные поступки («Красная шапочка», «Волк и семеро козлят»). При ознакомлении с правилами пожарной безопасности можно использовать авторские произведения (Л. Толстой «Пожарные собаки», С. Маршак «Кошкин дом», С. Михалков «Спички» и т.д.). После чтения произведений, воспитатели могут уже не только подробнее остановиться на определенных моментах, но и вовлечь детей в беседу [3; 4].

Эффективной формой ознакомления детей с основами безопасности жизнедеятельности жизни является игра. Игра даёт ребёнку «доступные для него способы моделирования окружающей жизни, которые делают возможным освоение, казалось бы, недостижимой для него действительности» (А.Н. Леонтьев). В играх

ребёнка отражаются наиболее значимые события, по ним можно проследить, что волнуют общество, какие опасности подстерегают ребенка дома. От содержания игры зависят поступки детей в тех или иных ситуациях, их поведения, отношения друг к другу. Отражая в игре события окружающего мира, ребенок как бы становится их участником, знакомится с миром, действуя активно. Он искренне переживает все, что воображает в игре. Именно в искренности переживаний ребенка и заключена сила воспитательного воздействия игры. Так как в игре дети в основном отображают то, что их особенно поразило, то неудивительно, что темой детских игр может стать яркое, но отрицательное явление или факт. Игра для старших дошкольников остается ведущим видом деятельности, поэтому и специально организованное обучение должно носить игровой характер. Т.В. Загвоздкина отмечает: «Разнообразные по содержанию и форме игры вводят ребенка в круг реальных жизненных явлений, обеспечивая непреднамеренное освоение социального опыта взрослых: знаний, способов действия, моральных норм и правил поведения, оценок и суждений. Взрослый, создавая «картинки жизни», вначале подсказывает, а затем и подталкивает ребенка к действиям в определенной ситуации [2, с.7]. Поэтому в образовательный процесс, направленный на формирование основ безопасности жизнедеятельности, необходимо включать дидактические игры, сюжетно-ролевые, подвижные, игры ТРИЗ-технологии, игровые тренинги и др.

Для реализации задач по формированию представлений о правилах пожарной безопасности и безопасного поведения можно использовать дидактические игры с правилами, словесные игры, разрезные картинки, лото. Детям интересны интеллектуальные задачки, лабиринты, ребусы, кроссворды по теме ОБЖ, которые помогают развивать интеллектуальные способности, смекалку, сообразительность, фантазию, умения логично рассуждать и делать выводы. В педагогический процесс целесообразно включать и конструкторские игры: «Моя улица», «Мой дом», «Машина скорой помощи»[3; 4].

Т.В. Загвоздкина в своих исследованиях подчеркивала, что у детей старшего возраста возникает соревновательный мотив (победить, выиграть), поэтому соревнования с элементами спасения наиболее привлекательны для них. Старших дошкольников привлекают не только сказочные персонажи, а и добрые смелые люди, совершающие подвиги в настоящей жизни, те, которые ликвидируют последствия катастроф, аварий, спасают людей. В таких случаях организованные воспитателем игры-соревнования будут наиболее интересной формой обучения основам безопасности жизнедеятельности. «Постоянно изменяя условия игры, внося в нее новые элементы правил безопасности, можно ненавязчиво привить детям основные навыки по недопущению любых чрезвычайных происшествий и правильного поведения при их возникновении. Кроме самоутверждения, физического развития, в игре немаловажное место занимают и обучающие мотивы, которые дают возможность ребенку самостоятельно обнаружить новые качества предметов и явлений окружающего мира, те его свойства, которые должны быть усвоены» [2, с. 8-9].

Таким образом, методологические подходы, педагогические принципы, технологические этапы, методы, формы и средства организации образовательного процесса, разработка диагностической программы выявления уровня сформированности представлений о безопасном поведении могут стать основой разработки модели формирования основ безопасности жизнедеятельности.

Список использованных источников

1. Авдеева Н.Н. Безопасность: Учебное пособие по основам безопасности жизнедеятельности детей старшего дошкольного возраста / Н.Н. Авдеева, Н.Л. Князева, Р.Б. Стеркина. – СПб, : «ДЕТСТВО-ПРЕСС», 2002. – 144 с.
2. Загвоздкина Т.В. Учим дошкольников безопасности: группа «Фантазеры»: пособие для педагогов учреждений,

обеспечивающих получение дошк. / Т.В. Загвоздкина. – Минск:Зорныверасень, 2008. – 160 с.

3. Лобынько Л.В. Современные подходы к процессу образования старших дошкольников / Л.В. Лобынько, Т.Ю. Швецова. – Минск : МВЦ Минфина, 2010. – 20 с.

4. Основы безопасности жизнедеятельности и первой медицинской помощи : учеб. пособие ; под общ. Ред. Р.И. Айзмана. – Новосибирск, 2004. – 396 с.

5. Русак О.Н. Безопасность жизнедеятельности / О.Н. Русак. – СПб.. 1994. – 35 с.

6. Шкляревская Н.В. Тропинками здоровья и безопасности: перспективное планирование по формированию навыков ЗОЖ и ОБЖ у старших дошкольников / Н.В. Шкляревская. – Мозырь: Содействие, 2011. – 180 с.

**Гнатківська Оксана
Мирославівна,**

асистент кафедри педагогiки i
методики початкової та дошкiльної
освiти, Тернопiльський
нацiональний педагогiчний
унiверситет iм. В. Гнатюка

ПРОБЛЕМИ ПiДГОТОВКИ МАЙБУТНiХ ВИХОВАТЕЛiВ ДО МАТЕМАТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДОШКiЛЬНИКiВ

Сучаснi соцiально-економiчнi умови життя с висувають новi вимоги до системи професiйної освiти. З'явилася потреба в педагогах, якi володiють гнучким i нестандартним педагогiчним мисленням, здатних аналізувати i конструювати логiку педагогiчного процесу вiдповiдно до iндивiдуальних особливостей дiтей. Особливо важливою є професiйна пiдготовка фахiвцiв до розвитку дошкiльникова.